

Colleges van burgemeester en wethouders in de
Provincie Zeeland

doorkiesnummer:

onderwerp: Opvang vluchtelingen

verzonden:

Middelburg, 24 maart 2016

Geachte colleges van B&W van de Zeeuwse gemeenten,

Nederland kent al geruime tijd een verhoogde asielinstroom, onder andere als gevolg van de oorlog in Syrië. Deze situatie stelt het Rijk en de gemeenten voor een grote uitdaging. Uitgangspunt voor de overheid hierbij is passende oplossingen te vinden. Daarbij worden de kosten voor de maatschappij zo beperkt mogelijk gehouden, gecombineerd met een sobere en rechtvaardige opvang van mensen. Het Rijk en de gemeenten hebben afspraken vastgelegd in het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom van 27 november 2015. Uitgangspunt bij dit akkoord is gezamenlijk, schouder aan schouder, de huidige opgaven het hoofd te bieden.

In oktober 2015 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties mede namens de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie de commissarissen van de Koning verzocht als rijksorgaan een bemiddelende rol te vervullen tussen het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) en de gemeenten in de voorzieningen voor opvang van vluchtelingen. Daartoe is eind vorig jaar in Zeeland een bestuurlijke werkgroep vluchtelingen Zeeland ingesteld, later de Zeeuwse regietafel genoemd. Deze Zeeuwse regietafel bestaat naast ondergetekende uit dhr. Lonink, de burgemeester van Terneuzen (en voorzitter van de Veiligheidsregio); mevr. Demmers, burgemeester van Vlissingen (binnenkort wordt dhr. Bergmann haar opvolger aan de regietafel), dhr. Delhez, burgemeester van Noord Beveland, en vertegenwoordigers van het COA. De burgemeesters stemmen af met de collegae in hun regio.

Ik heb u in mijn brief van 7 december 2015 op de hoogte gebracht van de stand van zaken in Zeeland en een beroep op u gedaan om mogelijke locaties aan te dragen die door het COA kunnen worden beoordeeld op realiseerbaarheid.

Mijn waardering is groot dat alle Zeeuwse gemeenten er in geslaagd zijn om in 2015 in eendrachtige samenwerking en met ondersteuning van vele vrijwilligers crisisopvang voor minstens 72 uur te organiseren. Ook is in Zeeland tijdelijke aanvullende noodopvang tot stand gekomen in Terneuzen en Goes. Net als veel andere noodopvangvoorzieningen in Nederland worden deze binnen afzienbare termijn beëindigd.

We hebben in Zeeland twee reguliere opvanglocaties, in Middelburg en Goes. De capaciteit van deze twee opvangvoorzieningen telt niet mee voor de opgave die er sinds het bestuursakkoord ligt.

In mijn contacten als rijksheer benoem ik consequent de positieve inzet van Zeeland wat tot de hierboven genoemde resultaten heeft geleid. Ook pleit ik veelvuldig voor verruiming van de mogelijkheden tot maatwerk.

De instroom van de vluchtelingen blijft iedere week hoog. De afspraken van het bestuursakkoord blijven onverminderd onze aandacht vragen. Op basis van het bestuursakkoord is onze inspanning erop gericht om in Zeeland 2.500 structurele, reguliere opvangplaatsen te realiseren voor minimaal 3 jaar. Het hierboven genoemde bestuursakkoord geeft ons de opdracht de planvorming hiervoor voor 1 februari 2016 gereed te hebben. Inmiddels is deze datum verstreken en wordt nog gewerkt aan de voorbereiding van de planvorming.

Het is van belang dat op korte termijn tot besluitvorming wordt gekomen. Er is begrip voor het feit dat dit een bijzonder opgave is voor de Zeeuwse gemeenten, zowel in het vinden van geschikte locaties als ook het ontwikkelen van draagvlak voor deze vorm van opvang.

In overleg is nu "het Zeeuwse Aanbod" ontwikkeld dat voort bouwt op de afspraken die in het bestuursakkoord zijn gemaakt.

Het Zeeuwse Aanbod bestaat uit de volgende elementen:

1. Centraal staat dat we het samen doen en elkaar helpen. Gemeenten ondersteunen elkaar gezamenlijk in de voorbereiding, communicatie en uitvoering van de realisatie van opvanglocaties en de provincie ondersteunt daarbij.
2. Elke gemeente levert een bijdrage aan deze gezamenlijke aanpak. Daarin wordt evenwicht gezocht in aantallen en locaties, passend bij de Zeeuwse schaal en mogelijkheden.
3. Er zijn verschillende mogelijkheden voor opvang:
 - A. een reguliere opvanglocatie van 300 of meer personen gedurende minimaal 3 jaar,
 - B. een satelliet gekoppeld aan een reguliere opvanglocatie binnen een straal van 10 kilometer met tenminste 200 personen,
 - C. een particuliere exploitatie van een locatie voor 80-250 mensen voor ten minste 2 jaar

Voor Zeeland is het belangrijk te weten dat het COA ook mogelijkheden heeft voor het realiseren van opvang in schepen. Daarvoor is een specifiek programma van eisen beschikbaar bij het COA.

4. Er wordt gebruik gemaakt van de kennis en ervaringen die bestuurders, politici en medewerkers hebben met de bestaande opvanglocaties in Goes, Middelburg en Terneuzen. Ook zijn deze gemeenten graag bereid om collega's eventueel op de desbetreffende locaties te ontvangen en te informeren over de ervaringen en de organisatie in die gemeenten en over de voorbereiding, communicatie en betrokkenheid van de inwoners.

5. Deze Zeeuwse aanpak zal in de colleges van B en W van de gemeenten worden geagendeerd en met de gemeenteraden worden besproken.

6. Ruimtelijke procedures dwingen ons op afzienbare termijn te besluiten. Alleen als in het voorjaar van 2016 besluiten worden genomen, kan in het najaar/winter van 2016 worden gestart met de daadwerkelijke realisatie. Ik verzoek u daarom uiterlijk 15 mei aanstaande uw voorstel, binnen de hierboven genoemde kaders, bekend te maken, waarbij getoetst is op haalbaarheid en draagvlak.

We hebben in Zeeland al laten zien dat we erin slagen de crisis- en noodopvang goed te kunnen organiseren. Ik vertrouw er op dat we dit voor de reguliere opvang ook mogelijk kunnen maken.

Ik begrijp goed de afwegingen en sentimenten die op lokaal niveau spelen als het gaat om het realiseren van vluchtelingenopvang. Ik denk dat het belangrijk is dat de positieve effecten die de opvang van asielzoekers heeft voor de lokale gemeenschappen en de lokale economie ook deel van de afweging zijn. Ik hoop van harte dat in uw uiteindelijke besluitvorming het belang van humane opvang van mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld leidend zal zijn.

Hoogachtend,

Drs. J.M.M. Polman,
commissaris van de Koning in Zeeland.